

Zbog jednog nesmotrenog čina vozač može izgubiti mjesečnu plaću

U posljednje vrijeme čitam u *Vjesniku* pisma i komentare u vezi sa zakonski obveznom nulom promila alkohola u krvi za one koji sjedaju za upravljač automobila. Nema sumnje, dobra odluka! Medjutim, da li i dovoljna mjera da se natjera vozače da poštuju zakon?

Vjerojatno ne, ako se uskoro ne uvedu i druge mjere i odredbe koje bi mogle uvesti reda u promet i natjerati vozače da poštuju prometne propise.

U gradu u kojem živim (Beaverton, Oregon, koji je dio šireg područja Portlanda) već godinama na većim raskrižjima ulica postoje fotoradari koji automatski »uslikaju« svakog vozača koji uđe u raskrižje kada mu je na semaforu bilo crveno svjetlo. Osjetljive kamere automatski su namještene tako da fokusiraju registraciju automobila.

Često vozači i nisu svjesni da su prošli kroz crveno svjetlo (u njihovim glavama uvijek je »žuto«), ali kad nakon nekoliko dana dobiju dopis sa suda u fotografiju i zahtjev da plate kaznu (od 150 do 300 dolara), postanu toga svjesni. Ako ne platiš u određenom roku (obično tridesetak dana) možeš birati: ili u zatvor uz oduzimanje dozvole ili se pojaviti pred sudem ako smatraš da nisi kriv (s tim da sudac može odrediti i ostriju/blazu kaznu, ovisno o okolnostima).

Sličan sustav (fotoradara, koji su obično smješteni u policijskim kolima parkiranim sa strane kolnika) postoji i za »hvaćanje« onih kojima ograničenja brzine nisu dovoljan razlog da skinu nogu s papučiće. Na taj način, uz kontroliranje raskrižja i prometnica koji su poznati po mnogim prekršajima i nesrećama, postoji mogućnost »iznenadnih postavljanja« na lokacijama gdje ih »žurni« vozač ne očekuje.

Uredaji su doduše skupi, ali su samoisplativi nakon kratkog vremena od naplaćenih kazni, a da ne govorimo o eventualnom sprječavanju nesreća.

Nadalje, u SAD-u (u svim saveznm državama) na snazi je propis koji nalaže da obvezno stanete ako naidete na STOP znak. Nema toga da se smanji brzina pa ako nema nikoga da možete proći bez zaustavljanja. Ako ste i usred polja i kilometra oko vas nema žive duše, morate stati! Ako vas policajac zatekne da niste stali slijedi vam kazna kao i za prolaz kroz crveno svjetlo (negdje čak i drastičnija).

Pa da vidimo kako će se vozači ponašati ako se zbog jednog nesmotrenog čina kao što je prolazak kroz crveno svjetlo može izgubiti mjesečna plaća!

IVO MIMICA
Beaverton, Oregon, SAD

SDP nije »preduhitrio HDZ u obilasku Oltara domovine«

U *Vjesniku* od 17. kolovoza objavljen je tekst pod naslovom »SDP preduhitrio HDZ u obilasku Oltara domovine«. Tim je naslovom pogrešno informirana javnost.

Naime, Gradska organizacija HDZ-a Grada Zagreba odmah je reagirala na vandalski čin koji se dogodio na Oltaru domovine, oštro ga osudivši i zahtijevajući žurnu istragu te pronalazak počinitelja.

Reakcija GO HDZ-a Grada Zagreba, koja je uslijedila dan nakon otkrivanja incidenta, ali i neprekinut dosadašnji odnos čelnih ljudi i članova HDZ-a prema Oltaru domovine, negiraju iznesenu činjenicu da je SDP u bilo kojem smislu »preduhitrio HDZ u obilasku Oltara domovine«.

Uostalom, Oltar domovine zapostavljen je od 2000. godine, a članovi HDZ-a gotovo su jedini koji to mjesto redovito obilaze, polaze vijence i pale svijeće.

GRADSKI ODBOR HDZ-a GRADA ZAGREBA

Oduzimati treba i komunistička obilježja, prije svega crvenu zvijezdu

U posljednje vrijeme često čitamo kako su, primjerice, na koncertima Marka Perkovića-Thompsona već na ulazu oduzimani znakovi i znakovlje s ustaškim obilježjima. Medutim, isto tako treba učiniti i s pojedinim komunističko-partizanskim obilježjima na skupovima bivših SUBNOR-ovaca, koje predvodi g. Fumić. Riječ je prije svega o crvenoj zvijezdi, koju bez problema nose i ističu vođa i sadašnji komunisti.

Naime, treba se podsjetiti kako su u vrijeme hrvatskog Domovinskog rata protiv Hrvata ratovali baš oni koji su na kapi i šljemovima nosili crvenu zvijezdu-petokraku! Svi četnički zrakoplovi koji su tada rušili naše kuće i ubijali civile isticali su također o obilježje. Osim toga, to je simbol totalitarizam i neljudskog sustava.

Sjetite se samo koliko je zločina za koje još nitko nije odgovarao, poglavito nakon Drugog svjetskog rata učinjeno s petokrakom na čelu. A ta se petokraka još nalazi i na zastavama s kojima Fumićevi »branitelji« bez problema mašu na svojim kupovima.

S druge pak strane, pojedinci nam često drže lekciju o hrvatstvu, odnosno skreću pozornost na ustaštvo i nacizam u hrvatskim redovima, bez obzira što ustaša nije bilo ni u vrijeme hrvatskog Domovinskog rata. I tada su takvi vidjeli ustaše na našoj, pobjedničkoj strani, a uglavnom žmirili na četnike – naciste na drugoj. Koliko puta moramo naglašavati kako u Hrvatskoj nema ustaša, niti im od njih prijeti ikakva opasnost. Opasnost nam jedino dolazi od reformiranih komunisti.

I još nešto. Kako to da u Hrvatskoj više nitko ne spominje niti se sjeća u kojoj je zemlji nastao fašizam, a još manje koje su sve zemlje za vrijeme Drugoga svjetskog rata bile na Hitlerovoj strani i koje su sve zemlje tada okupirale Hrvatsku? Ako se neka od njih i spomene, uvijek je to – Njemačka! A povijest ipak govori malo drugačije.

MLADEN PAVKOVIĆ
predsjednik Udruge branitelja, invalida
i udovica Domovinskoga rata Podravke, Koprivnica

Pismo »Prijateljstvo Hrvata i Srba i obrnuto« Olge Carević

Olga Carević je dobitnica brojnih nagrada i priznanja za svoj znanstveni i humani rad (Europski krug za zasluge u afirmaciji europskih vrijednosti u Hrvatskoj, odličje reda Danice Hrvatske s likom Rudera Boškovića za znanstveni rad, Nagrada Grada Zagreba za doprinose međusobnom razumijevanju i mirnom suživotu etničkih zajednica u Republici Hrvatskoj, plaketa »Zdravko Lorković« Hrvatskoga biološkoga društva i dr.), izgubila je sina jedinca branitelja u Domovinskom ratu, a 18. kolovoza o.g. obilježava se četrnaest godina otkada je u *Vjesniku* objavila svoje glasovito pismo: »Prijateljstvo Hrvata i Srba i obrnuto«.

Bilo je to dan nakon postavljanja prvih balvana u Kninu. Neumorno je pisala sve do ove godine, najviše u *Vjesniku*, a ta su pisma sakupljena i objavljena dosad u tri knjige, dok je četvrta, pod naslovom »Dodirimo zvijezdu prijateljstva«, upravo u tisku.

Na svemu što nam je pružila kao studentima i čitateljima dnevnih i tjednih novina izražamo najljepše želje za 14. obljetnicu prvog objavljenog pisma, kako bi nastavila svojim radom, koji je sve više potreban u našoj sredini.

dr. sci PETRA KOSTIĆ
dr. sci VLADIMIR SEKULIĆ
dr. sci NADEŽDA MIŠKOV
Zagreb

Hitno raspisati referendum o zaustavljanju NE Krško

Prva faza »znanstvenog« projekta, koji bi se moglo nazvati »3 x 2 milijarde dolara«, uspješno je završena i hrvatski je puk osiromašen mudrim potezima »znanstvenika«, moćnika, mafije ili nazovite ih kako vam drago... Ne smije se zaboraviti da je elektrana relativno blizu Zagreba i da havarija u njoj i te kako može ugroziti stanovnike Zagreba i većeg dijela Hrvatske. Stoga bi, ponajprije zbog sigurnosnih razloga, elektranu što prije valjalo staviti izvan pogona i konzervirati

Branimir Molak

U Hrvatskoj nema nikakva suvislog sustava za zaštitu i spašavanje u slučaju nesreće u Nuklearnoj elektrani Krško, a ne postoji ni za druge vrste ugroze stanovništva, dobara i okoliša unatoč brojnim upozorenjima struke o nužnosti njegove uspostave.

Informacije koje su odgovorni o zbivanjima u Krškom dali medijima o nedavnom prekidu redovnog i zatim i zakazivanju rezervnog napajanja električnom energijom i slobodnom padu kontrolnih palica – glavnom sigurnosnom sustavu nuklearke – ne mogu upućene ostaviti ravnodušnima.

Bez zahtjeva za odštetu

Zanimljiva je, i raduje, i izjava o dovoljnosti ostalog dijela hrvatskog elektroenergetskog sustava za nesmetanu opskrbu električnom energijom i bez NE Krško, što su i dokazali petogodišnjim izostankom dobave energije iz te elektrane, ali i još duljim izostankom dobave električne energije iz elektrana dvaput veće snage nego što je hrvatski dio NE Krško, koje su hrvatskim novcem sagrađene u drugim državama bivše Jugoslavije. I sve to, tužno, bez zahtjeva za odštetu.

A kada se još zna da su gubici u dovođenju električne energije od elektrana do po-

trošača u Hrvatskoj pojedinih godina veći od proizvodnje NE Krško, teško će biti ikoga uvjeriti u potrebu gradnje novih elektrana (zbog toga bi struja bila skuplja).

Dio »projekta« razaranja energetike već je završen, a »rezultate« trpe sve osiromašniji stanovnici plaćanjem prekomjerno visokih i sve viših cijena energenata, koje su posljedica isključivo spomenuta »projekta«, a nipošto cijena energenata na svjetskom tržištu.

Prva faza »znanstvenog« projekta, koji bi se moglo nazvati »3 x 2 milijarde dolara«, uspješno je završena i hrvatski je puk osiromašen mudrim potezima »znanstvenika«, moćnika, mafije ili nazovite ih kako vam drago, za 3 x 2 milijarde američkih dolara. Tu fazu čine štetan ugovor s Talijanima o Jadranskom plinu, prodaja u bescjenjenju četvrtine Ine Madarima i spomenuti krajnje štetan i opasan ugovor o NE Krško sa Slovencima.

Opasna igračka političara

Dva su sporazuma međurepubličke razine koji određuju sudbinu NE Krško – koja je već odavno postala vrlo opasna igračka političara. Ozbiljnost prvog sporazuma iz 1971., u kojem se uopće ne spominje skladištenje radioaktivnog otpada i razgradnja elektrane, neprijeporna je, ali ga je Slovenija već ne-

koliko puta, bez ikakve reakcije političara iz Hrvatske, prekršila. Nasuprot njemu, sljepoća političara, nebriga za interese Hrvatske i golema šteta izazvana Hrvatskoj drugim sporazumom iz 2002., i te kako su mjerljivi.

Zakonom o zaštiti od ionizirajućih zračenja (*Narodne novine* 27./99. str. 813.) zabranjen je uvoz radioaktivnog otpada u Hrvatsku. Članak 36. tog zakona glasi: »Zabranjuje se uvoz, prerada, skladištenje i odlaganje radioaktivnog otpada koji nije nastao u Republici Hrvatskoj«. Kako se uopće smije dogoditi da se potpiše međunarodni sporazum koji nije u skladu sa zakonima ili ustavom Hrvatske? Na žalost, nije jedini.

Za sigurnost NE Krško još je dominantna »kumrovečka škola«, u kojoj struka i stručnjaci ne trebaju, a važna je samo poslušnost, što bi moglo imati kobne posljedice. Naime, »politbiro« je u proljeće prošle godine, nakon potpisivanja štetnog sporazuma, u staroj maniri odabrao podobne osobe koje bi se trebale brinuti, kao »hrvatska« strana, za sigurno upravljanje i rad NE Krško.

Neke od tih osoba posve su nekompetentne za bilo koja područja rada nuklearne elektrane koja se tiču njene sigurnosti, a uz to su osvjedočeni borci za osobne i slovenske interese. Zašto je,

primjerice, u takozvanu stručnu grupu za ocjenu sigurnosti NE Krško za prošle vlade bio imenovan bivši član CK SKH, koji nije upućen u problematiku, a stručnjacima se ne dopušta niti približiti takvu visoko specijaliziranom poslu?

Ne smije se zaboraviti da je elektrana relativno blizu Zagreba i da havarija u njoj i te kako može ugroziti stanovnike Zagreba i većeg dijela Hrvatske. Stoga bi, ponajprije zbog sigurnosnih razloga, elektranu što prije valjalo staviti izvan pogona i konzervirati.

Borci za osobne i slovenske interese

Podsjetimo se da je Slovenija sa Srbijom još 1987. proglasila moratorij na gradnju nuklearne elektrane u Hrvatskoj, kada je bila obvezna ulagati u Hrvatskoj. Tako je oštetila Hrvatsku za približno 700 milijuna dolara. Sporazumom iz 2002. hrvatski su političari to Sloveniji oprostili i uz to preuzeli troškove skladištenja radioaktivnog otpada i razgradnje NE Krško, što ih do tada nije imala, koji sigurno prelaze 300 milijuna dolara, a spominje se i svota od približno 350 milijuna eura.

Oproštena je i vrijednost pet godina neisporučene i otuđene energije od 1998., koja iznosi oko 900 milijuna dolara. Neki od članova »hr-

vatskoga« tima pomogli su još 1987. da Slovenija izigra Hrvatsku, a čine to i danas.

Gdje su zelene udruge?

Kao što su u Sloveniji 1987. referendumom odlučili da neće ulagati novac (što su bili obvezni međudržavnim ugovorom iz 1971.) u gradnju elektrane u Hrvatskoj, isto su tako 1997. odlučili da se u Sloveniji ne može graditi odlagalište za radioaktivni otpad iz NE Krško. Svojedobno je jedan od članova »hrvatskog« tima izjavio da Hrvatska ne može u Europsku uniju dok ne sagrađi odlagalište za slovenski otpad, iz čega se najbolje vidi čije interese brani.

Zelene udruge u Hrvatskoj trebale bi ponešto naučiti iz zbivanja u Sloveniji pa pomoći hrvatskim vlastima u spoznaji da je prijeko potrebno raspisati opći referendum o zaustavljanju nuklearne elektrane Krško. I suradnja sa zelenima Austrije mogla bi voditi istom cilju.

To je, prije svega, potrebno iz sigurnosnih razloga jer uz spomenuti »hrvatski« tim veliki dio Hrvatske zbog eventualne havarije u NE Krško može biti i te kako ugrožen. To je nužno i zbog zaštite hrvatskih materijalnih interesa. Pritom nije zanemariva ni tvrdnja da im elektrana ionako – ne treba.

Autor je doktor tehničkih znanosti.

Promjena odvjetničkih tarifa nije sumrak demokracije

Iz razmišljanja gospodina Pelicarića, prema kojem bi odvjetničku satnicu trebalo uspoređivati s cijenom sata liječnika u privatnoj bolnici, može proizići apsurdna teza prema kojoj se pisanje tužbe može usporediti s operacijom krajnika

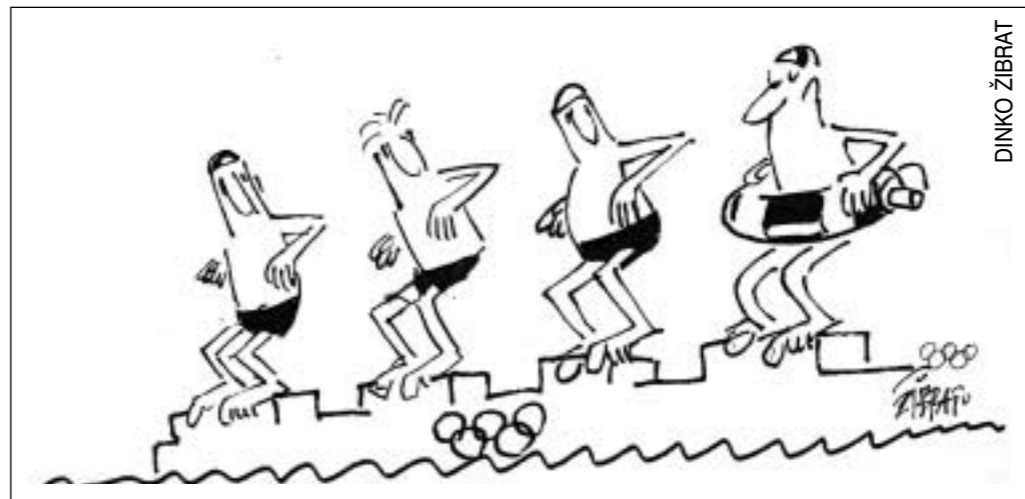
Ante Šare

U *Vjesniku* od 30. srpnja predsjednik Hrvatske odvjetničke komore i član Državnog sudbenog vijeća, gospodin Ranko Pelicarić, smatra mišljenje Agencije za zaštitu tržišnog natjecanja za pokretanje izmjene Zakona o odvjetništvu, a s tim i izmjenu modela odvjetničkih tarifa, sumrakom demokracije i tvrdi da bi izmjene u tom segmentu narušile odvjetničke slobode prema kojima se, kao i novinarskim, mjeri razina slobode u nekoj zemlji.

Liječničko-odvjetnička usporedba

Izjava je neobična i zbujujuća jer navodi na zaključak da je razina slobode u nekoj zemlji upravo proporcionalna slobodnom određivanju cijene usluge, a s druge strane upozorava na to da gospodin odvjetnik ima neke čudne stavove o demokraciji. Prema njegovim bi stavovima i najnovija MMF-ova odluka, kojom se traži ograničavanje plaća i socijalnih prava u Republici Hrvatskoj, predstavljala sumrak demokracije.

Ne želim ulaziti u raspru o

visini novih odvjetničkih tarifa, koje će biti onakve kakve budu i na koje korisnici odvjetničkih usluga sigurno neće moći utjecati, no ne bih se složio s time kako je predsjednik Hrvatske odvjetničke komore predložene tarife pokušao obraniti.

Iz njegova razmišljanja, prema kojem bi odvjetničku satnicu trebalo uspoređivati s cijenom sata liječnika u privatnoj bolnici, može proizići apsurdna teza prema kojoj se pisanje tužbe može usporediti s operacijom krajnika.

Umjesto takve liječničko-

odvjetničke usporedbe bilo bi umjesnije da je gospodin odvjetnik novu tarifu usporedio sa sudačkim primanjima jer bi ta usporedba bila puno realnija i vjerodostojnija s obzirom na to da je ipak riječ o usporedbi primanja u istoj struci.

Takva usporedba bila bi i logična budući da se vrednue sličan rad u jedinstvenom sudskom sporu, gdje postoje najmanje dvije suprostavljene strane, svaka sa svojom istinom i sa svojim opunomoćenim braniteljem, to jest odvjetnikom, i sudac koji će pravu istinu u konačnici ut-

vrditi, a u čiji pravorijek ne bismo smjeli sumnjati.

U takvoj usporedbi ne smijemo zaboraviti da je rad suca određen mjesečnim primanjima čiju visinu određuje državna vlast, a do danas nisam čuo niti od jednog suca da odluka o iznosu njegovih primanja izaziva sumrak demokracije.

Sumrak pravosuđa

Predsjednik Hrvatske odvjetničke komore svojom lukavom tvrdnjom da odvjetnici ne mogu utjecati na broj ročišta *implicitne* svaljuje krivnju na suce koje poziva

da počnu primjenjivati odredbe Zakona o parničnom postupku prema kojem se ne bi prihvaćale nepotrebne radnje odvjetnika u postupku.

Dakle, i jedni i drugi su krivi, ali oni prvi malo više jer dopuštaju ovim drugima da prave neke nevažne izmjene u podnescima, pa tako proizvode parnice u nedogled.

I na kraju, znači li odvjetnička parola koju promovira gospodin odvjetnik – »čim pravilnije, tim bolje« – da će svi poštovati moralne i etičke norme te da se neki odvjetnici više neće upuštati u objesno parničenje ako to njihov klijent traži, pa u tu svrhu neargumentirane tužbe ili nedosljedne obrane braniti na osnovu neistinitih tvrdnji, s tim da se u nekim slučajevima koriste čak i pažljivo doziranim izjavama lažnih svjedoka, a takvih slučajeva našalost ima.

Budu li se takve stvari događale, onda se može govoriti o sumraku pravosuđa, što sigurno nikome ne bi bilo u interesu.

Autor je predsjednik Hrvatske Udruge vlasnika otuđene imovine za vrijeme fašističkog i komunističkog režima.

I još važeći Zakon o sigurnosti prometa prilično je strog

Strogom primjenom zakonske odredbe o zabrani konzumiranja alkohola prije vožnje vinogradari, hotelijeri i ugostitelji pretrpjet će goleme gubitke, a kada se to pročuje u Europi, najveći gubitak pretrpjet će naš turizam

Zlatko Krstić

Ponovo smo dobili jedan na brzinu donesen zakon, mislim na Zakon o sigurnosti prometa na cestama. Rijetko je koji zakon naišao na toliku kritiku javnosti kao taj.

Nekoliko sam puta već pisao u *Vjesniku*, kao i u časopisu *Odvjetnik*, o negativnim posljedicama ustaljene naše zakonodavne prakse da se zakoni donose na brzinu te da se često mijenjaju. Samo u području sigurnosti prometa na cestama imali smo od 1992. osam promjena ili potpuno novih zakona. Nisam pronašao niti jednu stručnu analizu o tome koliko je koji od tih zakona poboljšao ponašanje u prometu te koliko je smanjen broj prometnih nesreća.

Brza vožnja najmanji je uzrok prometnih nesreća

Svakom je pravniku poznato da nijedan zakon u povijesti sam po sebi nije smanjio a još manje spriječio kaznena djela, pa bio on i maksimalno drakonski. Već i još važeći Zakon o sigurno-

sti prometa bio je prilično strog te mislim da ga uopće nije trebalo mijenjati.

Pa u čemu je onda problem? Problem je u preventivni i u primjeni zakona. Treba organizirati da prometna policija češće patrolira cestama i kažnjava najteže prekršitelje. Osim toga, patrolirati bi trebalo i u automobilima bez policijskih oznaka.

Što sada radi prometna policija? Najčešće čeka u zasedi s radarom i kažnjava prekršitelje ograničenja brzine, te u slučaju sumnje provodi alkotest i – to je sve. Medutim, brza vožnja najmanji je uzrok prometnih nesreća. Najveći su uzroci pretjecanje na nedozvoljenom mjestu, ulazanje u »škare«, pretjecanje kolone, pretjecanje na prijevodu, ne držanje propisanog razmaka između vozila...

Do lančanih sudara dolazi samo krivnjom svih vozača u koloni jer su držali premali razmak prema vozilu ispred sebe. Zamolio bih Ministarstvo unutarnjih poslova da objavi kako je u protekloj godini policija kaznila takve

prekršaje, a koliko su kažnjavani na prekršajnim sudovima.

Kamioni vrlo često stvaraju velike kolone, ali ih policija rijetko stavlja izvan prometa. Objavljeno je da se na novoj autocesti snima promet na osamdeset mjestima. Ako je to tako, tada bi vozače koji drže premali razmak trebalo odmah zaustavljati i maksimalno kažnjavati. U Zagrebu u Vukovarskoj aveniji neki vozači voze cik-cak, to jest pretječući i lijevo i desno pri brzini većoj od 80 kilometara na sat, i – nikome ništa.

Vino se tretira kao – hrana

Što se tiče odredbe o zabrani konzumiranja ma i najmanje količine alkohola, mislim da je zakonodavac tu u cijelosti pogriješio. Prije pola godine donijet je propis o stimuliranju vinogradara na sadnju što većih površina vinograda. Stvarne površine vinograda su za dvije trećine manje od onih površina evidentiranih u katastru prije mnogo desetaka godina. A vinogradi već sada imaju ti-

suće hektolitara neprodana vina.

Osim toga, nedavno je donijet propis kojim se vino tretira kao hrana. Liječnici preporučuju umjerenom konzumiranju vina radi čisto zdravstvenih razloga, kao na primjer radi bolje probave, smanjenja kolesterola, boljeg rada srca, niskog tlaka i drugog.

Strogom primjenom zakonske odredbe o zabrani konzumiranja alkohola prije vožnje vinogradari, hotelijeri i ugostitelji pretrpjet će goleme gubitke, a kada se to pročuje u Europi, najveći gubitak pretrpjet će naš turizam. Prošle je godine u nas boravilo 300 tisuća turista iz Francuske. Zahvaljujući izvrsnoj propagandi, ove godine bit će ih možda 400 tisuća. Zar naša vlada misli da će se oni odreći čaše vina tijekom desetodnevnog boravka u nas? Ne, neće, radije neće doći na odmor u Hrvatsku.

A sada malo statistike. Uzmemo li u obzir da tek svaki četvrti Hrvat popije decilitar vina za ručak, to iznosi oko 110 tisuća litara na dan, što

znači da bi se godišnje prodalo 40.150.000 litara vina manje. Nevjerojatno je da se vinogradari i ugostitelji preko svojih udruga i lobija nisu jače organizirali u vrijeme predlaganja tog zakona i usprotivili se njegovu donošenju.

Problemi s osiguravajućim društvima

Samo je u sedam do deset posto nesreća utvrđen alkohol u krvi vozača. Medutim nije utvrđeno je li zbog 0,05 promila alkohola vozač izgubio nadzor nad upravljačem.

Nastat će veliki problemi s osiguravajućim društvima. Sudionik u prometnoj nesreći koji nije prekršio niti jedan propis o prometu na cestama neće od osiguravajućeg društva ostvariti naknadu štete ako mu se nađe i najmanje alkohola u krvi.

Sve to upozorava na hitnu potrebu da se pobijane odredbe spomenutog zakona žurno stave izvan snage, a da se učinkovitije provodi nadzor prometa na cestama.

Autor je odvjetnik iz Važdina.